

Gedragsprotocol

OBS de Wijzer

Inhoud van het gedragsprotocol van de Wijzer

Inleiding

Deel A, de gedragscode van SPOM met de kapstokregels van de Wijzer

1. Achtergrond van de gedragscode van SPOM
2. Een vertaling van de gedragscode van SPOM naar de kapstokregels van de Wijzer

Deel B, kinderen op de hoogte brengen en volgen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling

1. Kinderen op de hoogte brengen van de regels en afspraken
2. Kinderen kennis laten maken met de schoolvertrouwenspersonen
3. Kinderen weerbaar en zelfbewust maken
4. In kaart brengen en volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling

Deel C, het pestbeleid van de Wijzer

1. Wat verstaan we onder pesten
2. De betrokken partijen bij pesten
3. Plan van aanpak van pesten op onze school
4. Praktische adviezen en richtlijnen met betrekking tot de communicatie tussen leerkrachten en ouders
5. De verschillende vormen van gesprekken

Inleiding

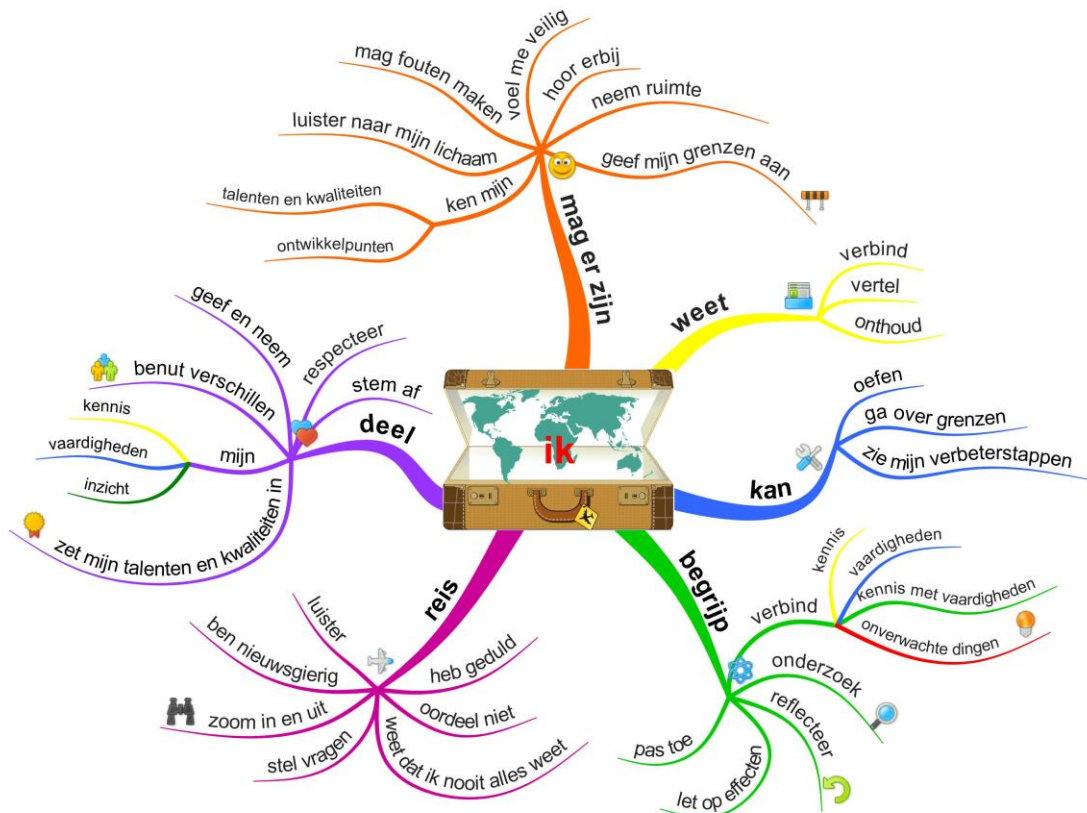
De sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen op onze school is een zorg van leerkrachten/teamleden en ouders/verzorgers gezamenlijk. Opgroeien en sociaal weerbaar worden doe je niet alleen op school of alleen thuis. Het gedrag van kinderen op school wordt beïnvloed door de omstandigheden bij elk kind thuis. Het gedrag thuis wordt beïnvloed door zaken die zich op school afspelen. Vooral in een kleine en hechte gemeenschap als een dorp hebben wij gemerkt dat de wederzijdse beïnvloeding erg sterk is. Ook het effect van pestgedrag of het buitensluiten van kinderen kan daardoor groot zijn en verder reiken dan de thuissituatie of schoolsituatie.

Kinderen in de basisschoolleeftijd brengen een belangrijk deel van de tijd op school door. Het is daarom van belang dat kinderen zich daar veilig voelen en in een prettige omgeving verblijven. De sfeer op school heeft alles te maken met de manier waarop wij met elkaar omgaan. Bepalend hiervoor is duidelijkheid: kinderen moeten weten wat er van hen verwacht mag worden, maar ook wat zij van de ander mogen verwachten. In een omgeving waarin een kind zichzelf kan zijn zal het optimaal functioneren en zich ontwikkelen.

In onze schoolgids beschrijven we wat we de kinderen gedurende de periode dat zij bij ons op school verblijven mee willen geven en in welke omstandigheden we dat graag doen.

Het fragment uit onze schoolgids met de "missie en visie van de school"

Missie:
voor zowel leerlingen, teamleden als ouders:

'de Wijzer, samen sterk en elk kind op zijn eigen wijze wijs!'

- We willen de **leerlingen** van de Wijzer uitdagen om hun persoonlijke mogelijkheden maximaal te ontwikkelen.
- We willen de **teamleden** van de Wijzer uitdagen om in gezamenlijkheid te groeien en zich persoonlijk professioneel te ontwikkelen.
- We willen de **ouders** van de Wijzer uitdagen om samen met het team te werken aan een gemeenschappelijk belang: een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind.

Visie en streefbeelden:

Op OBS de Wijzer:

- dagen we de kinderen uit om hun persoonlijke mogelijkheden maximaal te ontwikkelen en maken we kinderen eigenaar van dit proces
- ontwikkelen kinderen en leerkrachten een kritische onderzoekende houding vanuit een oplossingsgerichte mindset
- dagen we de teamleden uit om zich persoonlijk professioneel te ontwikkelen en werken we samen aan een professioneel lerende organisatie waarbij delen met elkaar, met ouders en andere SPOM-scholen een belangrijke plaats inneemt
- dagen we de ouders uit om samen met het team te werken aan een gemeenschappelijk belang: een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind.
- wordt systematisch (gestructureerd) aandacht geschonken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling waarbij talenten een belangrijke plaats innemen
- neemt dialoog een belangrijke plaats in, waarbij feedback geven en ontvangen, een transparante, verbindende communicatie erg belangrijk is.
- is er sprake van passend onderwijs en wordt opbrengstgericht- en handelingsgericht gewerkt.

Uit bovenstaand fragment wordt duidelijk dat we de kinderen op school binnen een veilig klimaat willen voorbereiden op hun toekomstige rol in een veranderende maatschappij.

We moeten hen daarbij sociale vaardigheden aanleren.

Bij het aanleren van sociale vaardigheden gaan we uit van waarden en normen die wij als maatschappij hanteren en waarvan wij, de kinderen, het team en de ouders, deel uit maken. De school zal samen met de ouders/verzorgers de kinderen deze waarden en normen moeten bijbrengen. Dit wordt in de huidige tijd een steeds moeilijker opgave. De roep vanuit de politiek en de maatschappij om duidelijkheid te scheppen in ons waarden- en normenbesef en daarnaar te handelen wordt steeds groter.

Gedragscodes van SPOM:

Binnen ons bestuur (SPOM) hebben wij een gedragscodes voor een veilig en prettig schoolklimaat opgesteld. Deze gedragscode heet 'Thuis op school' en bevindt zich in de klassenmap van elke groep. Hierin staat beschreven welke normen en waarden wij binnen SPOM, en dus ook op de Wijzer, hanteren. Daarnaast staan al deze afspraken op een overzichtelijke manier bij elkaar in de SPOM-waaijer die elke leerkracht in zijn/haar bureau heeft liggen. De gedragscode van SPOM bevat heldere afspraken m.b.t. de bescherming van de persoonsgegevens, het dragen van gepaste kleding, het gebruik van internet/mobiele telefoons en het voorkomen van pesten, agressie, racisme, discriminatie, seksuele intimidatie en misbruik.

Kapstokregels op de Wijzer:

Naast de regels en afspraken uit de SPOM-waaijer hebben we ook onze eigen schoolregels op de Wijzer. Uitgangspunt daarbij is respect hebben voor school en omgeving, waarbij we het omgaan met elkaar en elkaars eigendommen belangrijk vinden.

Wij gebruiken de drie kapstokregels 'voor groot en klein zullen we aardig zijn', 'we zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen' en 'de school is van binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet' als kapstok voor alle regelgeving binnen de school. Bij het leren van de regels is het belangrijk dat ouders en school samenwerken. Het is van groot belang dat de kinderen ervaren dat de regels niet te beïnvloeden zijn omdat school en ouders daarover op een lijn zitten.

Gedragprotocol van de Wijzer:

In het gedragprotocol beschrijven we eerst hoe we op de Wijzer omgaan met het bespreken en aanleren van de regels, hoe we de kinderen weerbaar willen maken en zich bewust maken van hun eigen gedrag en de invloed daarvan op de ander voordat we ingaan op het pestbeleid. We proberen zoveel mogelijk preventief te werken in de hoop dat we daarmee de mate waarin kinderen bij ons op school gepest worden zo klein mogelijk kunnen houden.

In het gedragprotocol geven wij ook aan hoe wij staan tegenover pestgedrag van kinderen. Dit onderdeel komt mede voort uit signalen van ouders. Zij verzoeken de school om helder omschreven regels, waarin het voor iedereen duidelijk is wat er van elkaar verwacht mag worden in situaties waarin pestgedrag van kinderen voorkomt. Daarom hebben wij hier nauwkeurig omschreven wat wij onder pesten verstaan en welke aanpak wij daarbij hanteren.

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen plagen, ruzie maken en pesten. Kinderen, maar ook ouders en leerkrachten zullen over informatie moeten beschikken om te bepalen wanneer grenzen overschreden worden. Kinderen moeten ook zelf leren omgaan met conflicten. Leerkrachten sturen daarbij aan op de zelfverantwoordelijkheid van kinderen. Kinderen leren omgaan (met vallen en opstaan) met hun gevoelens van onvrede, agressie en die van anderen. Het is belangrijk dat ze de ruimte krijgen om hun eigen stijl te ontwikkelen. Daarbij leren ze ook hoe je humor kunt gebruiken en hoe je onderhandelt. Ze maken de afweging voor zichzelf wanneer je op je rechten kan staan, wanneer je moet incasseren en wanneer je trots kan zijn op jezelf.

Het moet voor iedereen die met de school te maken heeft (kinderen, ouders/verzorgers, teamleden, studenten) duidelijk zijn dat we, als er zich problemen voordoen, deze serieus nemen en dat er sprake is van een consequente aanpak. Hierdoor scheppen we voor iedereen duidelijkheid.

Deel 1. De gedragscode van SPOM met de kapstokregels van de Wijzer

1. Achtergrond van de gedragscode van SPOM:

Je thuis voelen op school is een belangrijke basisvoorwaarde om als leerling het maximale uit je schooltijd te halen en als leerkracht met plezier je werk te doen. Leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers (en alle personen die onder verantwoordelijkheid van de school activiteiten uitvoeren, dus ook stagiaires, leesouders en vrijwilligers) zich thuis laten voelen op school is de geest, waarin deze gedragscode binnen SPOM ontstaan is. Ouders begeleiden hun kinderen volgens hun eigen normen en waarden en kiezen een school, die daar zo goed mogelijk bij past. Het team, de leerlingen en indirect ook de ouders/verzorgers dragen op hun eigen manier bij aan een prettig en veilig schoolklimaat. De meeste omgangsvormen spreken daarbij voor zich en zijn diep geworteld in een cultuur van ongeschreven regels.

De SPOM-scholen willen veilige scholen zijn, waar geen plaats is voor (seksuele) intimidatie, agressie, geweld, discriminatie, vandalisme of diefstal. Van ieder die bij de school betrokken is, wordt verwacht dat hij of zij respect heeft voor de ander en diens eigendommen. Ook willen we zorgvuldig omgaan met de omgeving van de school. Deze gedragscode is bedoeld als een vorm van preventief beleid, ter bescherming van leerlingen en personeelsleden, door middel van het:

- voldoende kenbaar maken van de afspraken in deze code;
- adequate voorlichting geven over het beleid en de risico's van ongewenst gedrag binnen de school;
- waar nodig zorgen voor nascholing van professionals binnen de school;
- toezicht houden op de naleving van de gedragscode.

Deze gedragscode bevat heldere afspraken met betrekking tot:

1. de bescherming van persoonsgegevens;
2. het gebruik van informatie & communicatie technologie;
3. het voorkomen van pesten en misbruik van social media;
4. het voorkomen van agressie, lichamelijk- en verbaal geweld;
5. het voorkomen van racisme en discriminatie ;
6. het voorkomen van seksuele intimidatie en seksueel misbruik;
7. diefstal, heling en vernieling;
8. het dragen van gepaste schoolkleding;
9. schending van deze gedragscode.

Een dialoog is in beginsel de eerste stap bij vermeende schending van deze gedragscode. Wederzijds respect en onderling vertrouwen kunnen verdiept worden, als er ruimte blijft voor een open communicatie. In paragraaf 8 wordt uitgebreid in gegaan op hoe te handelen bij (vermeende) overtreding van deze gedragscode.

De gedragscode wordt jaarlijks in de teams besproken aan het begin van het schooljaar. In een aparte bijlage bij de akte van benoeming van elke medewerker van SPOM wordt opgenomen dat volgens de gedragscode van SPOM wordt gehandeld. Ieder jaar bespreekt de leerkracht de gedragscode op de eerste ouderavond met de ouders zodat de verwachtingen over ten weer duidelijk zijn. Hoofdstuk 2.5 moet altijd aan bod komen.

Daarnaast worden de kinderen aan het begin van het schooljaar op de hoogte gebracht van de voor hun leeftijdsgroep belangrijke regels en afspraken.

Deze gedragscode beschrijft wat in een aantal specifieke situaties binnen de SPOM-scholen als

respectvol en als wenselijk wordt gezien. Spontaniteit en onderling vertrouwen blijven daarbij een groot goed. Middels een open communicatie willen we dat koesteren. Dit document is het resultaat van een dialoog met (vertegenwoordigers van) alle betrokkenen bij de school en zal ook in de toekomst regelmatig onderwerp van gesprek blijven. Via de schoolgids worden de ouders/verzorgers en medewerkers van deze regeling op de hoogte gesteld. Deze code is het uitgangspunt en de schoolregels zijn aanvullend en mogen niet in strijd zijn met deze code.

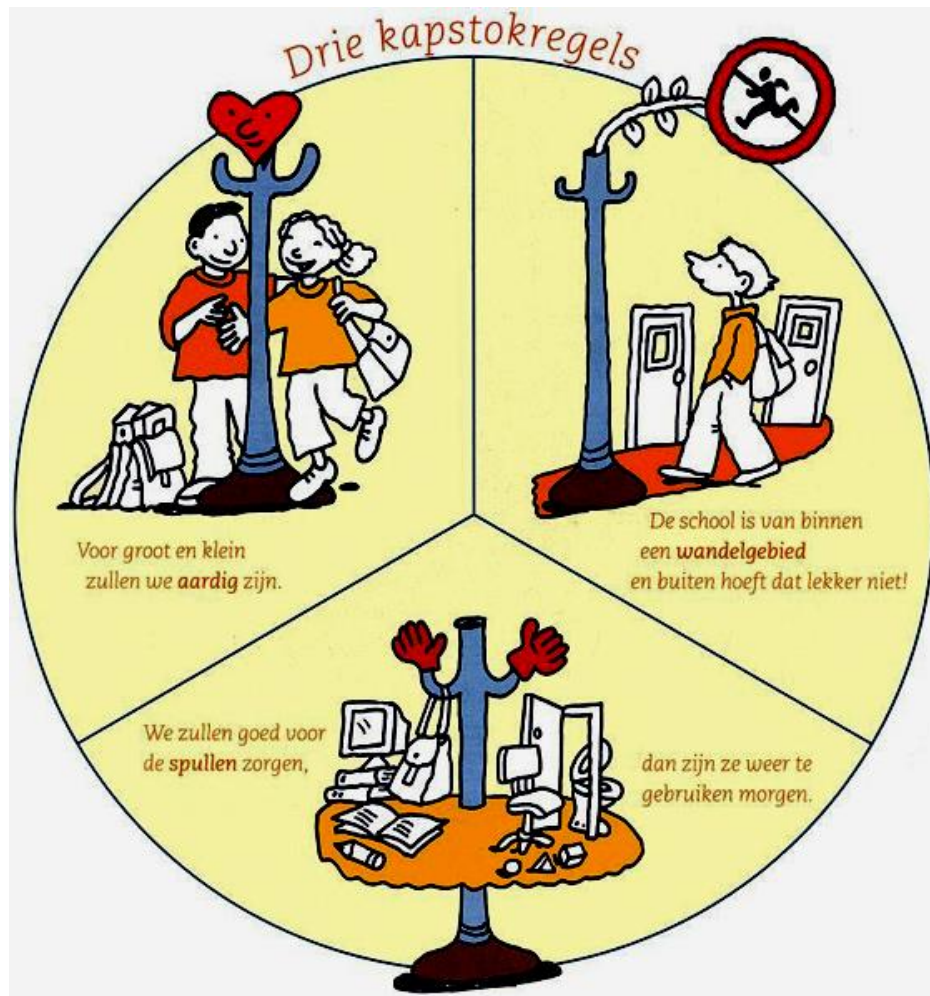
2. Een vertaling van de gedragscode van SPOM naar de kapstokregels op de Wijzer:

Er gelden natuurlijk meerdere regels op school maar deze zijn bijna allemaal onder te brengen bij één van drie kapstokregels. De drie kapstokregels zijn dan ook de regels die binnen de school regelmatig terugkeren. De drie basisregels (kapstokregels) van waaruit wij willen werken hebben te maken met de volgende onderdelen:

1) Omgaan met elkaar

2) Omgaan met spullen/eigendommen

3) Omgaan met het gebouw en de omgeving

De afspraken die beschreven staan in deze gedragscode willen wij dan ook ophangen aan onze kapstokregels door onderstaande kleuren te gebruiken. Daarnaast geven wij in een schema aan voor wie de afspraken bedoeld zijn: voor de leerlingen, de teamleden en/of de ouders. Op die manier hopen wij duidelijk te maken wat we van elkaar kunnen verwachten.

Omgaan met elkaar, 'voor groot en klein zullen we aardig zijn'.

Omgaan met spullen/eigendommen, 'we zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen'.

Omgaan met het gebouw en de omgeving: 'de school is van binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet!'.

Thema 1: Bescherming van persoonsgegevens

Er wordt gehandeld conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Deze regeling is uitgewerkt in het personeelsdossier en het leerlingendossier.

Thema 2: Het gebruik van informatie en communicatie technologie

Informatie en Communicatie Technologie (ICT) is de laatste jaren op de SPOM-scholen sterk gegroeid en alledaags gemeengoed geworden. Met de opkomst van Social Media zal dit alleen maar toenemen bij zowel personeel als kinderen. Ter voorkoming van oneigenlijk gebruik van ICT hebben we de volgende afspraken gemaakt:

Software en Hardware:

	School	Leerling	Ouders
Installeren van software valt onder verantwoordelijkheid van de ICT-er van de school en bovenschoolse ICT-er. Anderen die software installeren, overleggen vooraf met ICT-er.	X		
Schoolsoftware wordt door kinderen niet thuis gebruikt, met uitzondering van thuisversies. Usb-sticks, Flash drives, cd-rom's en dvd-'s die kinderen mee naar school brengen, mogen alleen gebruikt worden na toestemming van de leerkracht en/of ICT-er.	X	X	X
Er wordt geen illegale software gebruikt. Licenties dienen aanwezig te zijn.	X		
Leerlingen mogen alleen printen als de leerkracht daarvan op de hoogte is.	X	X	
Ouders maken alleen gebruik de infrastructuur op school als daarvoor toestemming is gegeven door een daartoe bevoegd persoon..	X		X
Aan het eind van de dag worden de werkplekken netjes achter gelaten en worden de computers correct afgesloten en uitgezet.		X	

Social Media:

Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van social media. Dit biedt talloze mogelijkheden binnen de visie en doelstellingen van de school. We onderkennen het belang van social media. We moeten ons houden aan de reguliere fatsoensnormen en willen deze nieuwe mogelijkheden met een positieve instelling benaderen.

	School	Leerling	Ouders
Als kinderen gebruik maken van social media, is er toezicht. Van tevoren wordt afgesproken wat kinderen gaan doen.	X		
Het bezoeken van discutabele sites (grof woordgebruik – racisme – discriminatie – seks – porno – geweld) is niet toegestaan.		X	
Downloaden en uploaden geschiedt alleen na toestemming van de leerkracht waarbij regels en wetten m.b.t. copyright in acht worden genomen.	X	X	
Het is op school kinderen niet toegestaan privé-gegevens of schoolgegevens door te geven aan allerlei instanties. Leerkrachten dienen hiermee zorgvuldig om te gaan. Hetzelfde geldt voor het leggen van persoonlijke contacten, bestellen van producten of lid worden van organisaties en het aanmelden bij e-zines.	X	X	
Privé publicaties en meningen dienen niet verward te worden met de officiële standpunten van de onderwijsorganisatie. Het moet duidelijk zijn in welke hoedanigheid je spreekt.	X	X	
Gebruik van social media is alleen toegestaan als dit past binnen het onderwijsconcept.	X	X	
Bij het gebruik van social media wordt alleen gebruikt gemaakt van je eigen persoonlijke gegevens of die van de school.	X	X	
Onprettige, vreemde e-mails worden niet beantwoord en gemeld aan de leerkracht.		X	
Voor social media geldt het briefgeheim, maar op grond van hun pedagogische verantwoordelijkheid mogen de leerkrachten activiteiten van leerlingen op school inzien.	X	X	
Persoonlijke en gevoelige informatie mag niet op het openbare deel van het netwerk komen. Dit geldt ook voor foto's in combinatie met namen als daarvoor geen toestemming is. De leerkracht draagt zorg voor een omgeving waarin leerlingen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen.	X		
Afspraken met betrekking tot digitaal pesten zijn/worden opgenomen in het pestprotocol van de school.	X		
De betrokkene is persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud welke hij of zij publiceert.		X	
Als online communicatie dreigt te ontsporen, dient de medewerker direct contact op te nemen met de leidinggevende. Leidinggevende dient excessen te melden bij het bestuur.	X		
Negatieve uitlatingen via sociale media en privé gevoelige informatie met betrekking tot kinderen, collega's, school, bestuur en alles wat met je werk te maken heeft, zijn absoluut	X		

niet toegestaan.			
------------------	--	--	--

Netwerk:

Beveiliging Persoonlijke Gegevens:

	School	Leerling	Ouders
Alle vertrouwelijke documenten worden opgeslagen in de persoonlijke map van de gebruiker.	X		
Vertrouwelijke documenten die voor meerdere personeelsleden toegankelijk moeten zijn, worden opgeslagen op de schijf Algemeen maar worden dusdanig beveiligd dat alleen de geautoriseerde personeelsleden toegang hebben tot die informatie.	X		

Wachtwoordbeleid:

Wachtwoorden vormen het belangrijkste aspect van informatiebeveiliging. Ze maken deel uit van toegangscode's. Een voor de hand liggende toegangsprocedure is een bedreiging voor de integriteit en vertrouwelijkheid van vastgelegde informatie, maar ook voor het imago van 't SPOM, de continuïteit van de ICT-voorzieningen en uiteindelijk de onderwijsprocessen. Dus worden alle gebruikers van die voorzieningen verantwoordelijk gehouden voor de keuze van goede persoonlijke wachtwoorden, en voor het geheimhouden daarvan.

Afspraken Personeel:

	School	Leerling	Ouders
Een account bestaat uit een combinatie van accountnaam en wachtwoord en is strikt persoonlijk.	X		
Alle wachtwoorden van het personeel moeten tenminste aan het begin van ieder schooljaar worden gewijzigd.	X		
Bij vermoedelijke onregelmatigheden dient het wachtwoord terstond te worden gewijzigd.	X		
Er wordt geen informatie over je wachtwoord doorgespeeld aan derden.	X		
Wachtwoorden worden nooit genoteerd op een vrij toegankelijke plaats en verzonden via email.	X		
Wachtwoorden dienen te voldoen aan de volgende eisen: Een wachtwoord bevat minstens zes tekens. Het bevat tenminste een hoofdletter en een cijfer of ander teken bijv.: ! @ # \$ %. Het is niet een begrip in een gangbare taal of jargon. Het moet onthouden kunnen worden en vlot in te typen zijn.	X		

Afspraken Beheerders:

	School	Leerling	Ouders
De wachtwoorden van beheerderaccounts zijn strikt geheim en alleen bekend bij de ict-er van de school en de bovenschoolse ict-er.	X		
Afspraken t.a.v. wachtwoorden van het personeel gelden ook voor de beheerders.	X		
Omdat een beheerder toegang heeft tot bijna alle gegevens binnen het computernetwerk, heeft hij een geheimhoudingsplicht. Hij is niet bevoegd tot het lezen van e-mail van anderen of het bekijken van persoonlijke opgeslagen digitale informatie.	X		
Hij mag niet door de leiding worden gedwongen af te wijken van procedures die de zorgvuldigheid van het proces bewaken.	X		

Website:

	School	Leerling	Ouders
Eindverantwoordelijke voor de inhoud van de website van de school is de directeur.	X		

Mobiele telefoons:

	School	Leerling	Ouders
Mobiele telefoons en andere mobiele apparaten worden enkel en alleen functioneel gebruikt ten behoeve van het onderwijs leerproces tijdens lessen en vergaderingen.	X	X	

Thema 3: Het voorkomen van pesten en misbruik social media

Pesten (waaronder ook digitaal pesten en misbruik sociale media) is een vorm van mishandeling tussen kinderen en/of volwassenen onderling. Bij pesten (daar waar pesten wordt genoemd, lees ook misbruik social media) is er een duidelijke slachtofferrol en een daderrol. Pesten is zeer slecht voor de emotionele ontwikkeling van het slachtoffer. Pesten is ook slecht voor de pester, want hij/zij ontwikkelt een manier van omgaan met mensen die niet bevorderlijk is voor zijn/haar maatschappelijke ontwikkeling.

Van groot belang bij de aanpak van het pesten op school, is dat alle betrokkenen pesten als een bedreiging zien en bereid zijn het samen te voorkomen en te bestrijden. De SPOM scholen beschikken ieder over een eigen pestprotocol dat afgeleid is van het Nationale Pestprotocol, en besteden in preventieve zin aandacht aan pesten. Leerlingen en medewerkers dienen te weten wat pesten eigenlijk is, welke gevolgen dit voor een slachtoffer heeft en hoe je weerbaarder wordt tegen pestgedrag van anderen. Daarnaast hebben we op OBS de Wijzer de Rots & Watertrainingen ingevoerd ivm de preventieve werking hiervan. Dit om kinderen te leren hoe om te gaan met elkaar, het steviger maken van kinderen zodat ze zicht hebben op hun eigen handelen, reageren en wat ze kunnen inzetten. Dit zal ook een preventieve werking hebben op de thema's 4-5-6.

Van iedere SPOM medewerker wordt verwacht dat hij of zij pesten probeert te voorkomen en bij constatering zal bestrijden.

	School	Leerling	Ouders
Het onderwijzend personeel (OP) maakt de leerlingen duidelijk dat het signaleren van pesten doorgegeven moet worden. Dit valt niet onder klikken!	X	X	
Medewerkers en leerlingen noemen anderen niet met een bijnaam, die als kwetsend kan worden ervaren.	X	X	
Medewerkers en leerlingen maken geen negatieve opmerkingen over kleding of uiterlijk.	X	X	
De leerkracht werkt aan positieve groepsvorming door: -respect te tonen voor elkaars mogelijkheden en beperkingen; - samen te werken en elkaar te helpen; - niemand buiten te sluiten; - ruzies uit te praten.	X		
Medewerkers nemen duidelijk stelling tegen pesten.	X		
OP probeert zicht te krijgen op de oorzaak van het pestgedrag en op de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer.	X		
OP probeert het invoelend vermogen van de pester en de zwijgende middengroep te vergroten (als jij nu eens gepest werd ...).	X	X	
Het OP zoekt mogelijkheden om de weerbaarheid van de gepeste te vergroten.	X	X	
De medewerker informeert collegae en directie over geconstateerd pestgedrag.	X		
Wanneer het pesten ondanks de inspanningen doorgaat of opnieuw de kop opsteekt, gaat de leerkracht over tot een directe aanpak, welke beschreven staat in het pestprotocol, en zoekt hierbij hulp en advies van de intern begeleider/directeur	X		

Thema 4: Het voorkomen van agressie, lichamelijk- en verbaal geweld

Binnen de schoolpoorten wordt geen enkele vorm van agressie, lichamelijk en verbaal geweld, zowel door volwassenen als door kinderen, getolereerd. Zowel voor het buitenterrein als het schoolgebouw geldt voor iedereen een verbod op messen en andere voorwerpen die als wapen de persoonlijke veiligheid aan kunnen tasten. De SPOM medewerkers zien toe op de veiligheid op school, onder andere door:

	School	Leerling	Ouders
Bij het zien van het gebruik van agressie, lichamelijk of verbaal geweld onmiddellijk in te grijpen en de vechtenden uit elkaar te halen;	X		
Bij agressie van volwassenen naar leerlingen, neemt de school de leerling als eerste in bescherming en brengt het kind in veiligheid, pas daarna volgt de fase van hoor en wederhoor;	X	X	
Indien nodig en ter voorkoming van verdere escalatie de vechtenden naar gescheiden ruimten te sturen;	X	X	
Indien bovenstaande nodig is, betrokken collega's waarschuwen en voorval melden;	X		
Met de betrokkenen zo spoedig mogelijk gesprekken te voeren;	X	X	
In geval van leerlingen, de ouders over het voorval te	X	X	X

informereren;			
Bij herhaling de ouders voor een gesprek op school uit te nodigen en in overleg naar een oplossing van het conflict te zoeken;	X	X	X
In geval van volwassenen wordt melding gemaakt bij directeur en bestuurder. In overleg met degene tegen wie de agressie was gericht kan tot melding of aangifte bij politie worden overgegaan;	X		
De directeur en bestuurder bepalen of na het gebruik van agressie, lichamelijk of verbaalgeweld het schoolmaatschappelijk werk wordt ingeschakeld.	X		

Thema 5: Het voorkomen van racisme en discriminatie

Net als in de samenleving hebben we in de schoolsituatie te maken met groepen en individuen met verschillende gewoonten, (levens)overtuigingen, (seksuele) geaardheid en (zichtbare) fysieke mogelijkheden/handicaps. Voor een goed schoolklimaat vraagt dat van *allen* die bij onze scholen betrokken zijn om:

	School	Leerling	Ouders
Elkaar gelijkwaardig te behandelen;	X	X	X
Zich naar elkaar en anderen te onthouden van enige vorm van discriminatie op grond van: geloof, uiterlijk, etnische herkomst, sekse, geaardheid of politieke overtuiging.	X	X	X
Er op toe te zien dat er in school geen racistische of discriminerende posters, teksten of literatuur voorkomen;	X	X	X
Elkaar aan te spreken op het gebruik van racistische of discriminerende taal of het aannemen van dito houding;	X	X	X
Duidelijk afstand te nemen van racistisch of discriminerend gedrag van collega's, ouders en leerlingen.	X	X	X

Thema 6: Het voorkomen van seksuele intimidatie en seksueel misbruik

Schoolcultuur/pedagogisch klimaat:

	School	Leerling	Ouders
Personeel, ouders en leerlingen onthouden zich van seksistisch taalgebruik en seksueel getinte toespelingen.	X	X	X
Seksueel getinte gedragingen en/of opmerkingen worden van niemand geaccepteerd en de medewerkers zien erop toe dat dit soort gedragingen ook in de relatie leerling/leerling niet voorkomen.	X	X	
Het personeel zorgt ervoor dat binnen de school geen seksueel getinte affiches, tekeningen e.d. worden gebruikt of opgehangen.	X		
Bij vermoedens van seksueel misbruik van kinderen door een ten behoeve van de school met taken belast persoon is de medewerker wettelijk verplicht om hiervan melding te doen bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag neemt onverwijld	X		

contact op met de vertrouwensinspecteur/politie.			
--	--	--	--

Eén op één contacten leerkrachten/leerlingen:

	School	Leerling	Ouders
Leerlingen worden <i>niet langer</i> dan een kwartier alleen in de klas** gehouden. Bij uitzonderingen op deze regel (bijvoorbeeld bij nablijven wegens wangedrag, bij logopedie of remedial teaching) worden ouders van tevoren hiervan op de hoogte gesteld. Wanneer een leerkracht zich alleen met een leerling in het lokaal bevindt, zal de deur open staan wanneer anderszins geen zicht in het klaslokaal mogelijk is. **Daar waar 'klas''(lokaal) staat, worden tevens bedoeld alle andere ruimten waarin kinderen met een leerkracht werken.	X	X	X
Leerlingen worden niet door de leerkracht thuis uitgenodigd. Gebeurt dit om bijzondere redenen wel (bijvoorbeeld op kraambezoek bij de juf of ziekenbezoek bij de meester), dan hebben ouders hiervoor <i>vooraf toestemming</i> gegeven en betreft het <i>altijd</i> meerdere leerlingen tegelijk.	X	X	X

Lichamelijk contact in de klassensituatie:

	School	Leerling	Ouders
Als een leerling (gevraagd of ongevraagd) aangeeft fysiek contact niet prettig te vinden (bijv. op schoot nemen of aangeraakt worden) dan wordt dit door de leerkracht altijd gerespecteerd. Vanaf groep 5 worden leerlingen niet meer op schoot genomen.	X	X	
Indien een kind door onvoorziene omstandigheden erg van streek is, kan (afhankelijk van leeftijd/type kind) de leerkracht hem/haar op gepaste wijze (met professionele distantie) troosten.	X	X	
Kinderen worden nooit op de mond gekust.	X	X	
Indien er tijdens hulpverlening en/of voorkomende situaties bij gymlessen lichamelijk contact is wat als niet gewenst zou kunnen worden beschouwd, wordt dit nog diezelfde dag gemeld bij de directeur en wordt uit preventief oogpunt contact opgenomen met de ouders van het kind om uitleg te geven.	X	X	X

Hulp bij aan-, uit- en omkleden:

	School	Leerling	Ouders
In groep 1 en 2 komt het regelmatig voor dat er geholpen moet worden bij het aan- en uitkleden. Ook in groep 3 en de hogere groepen in het speciaal basisonderwijs kan dit nog een enkele keer voorkomen. Deze hulp behoort tot de normale taken van de groepsleerkracht.	X	X	

In het voorkomende geval van opgedane verwonding en dergelijke, handelt de leerkracht in het belang van het kind en verleent waar nodig hulp bij het eventuele uitkleden, bij voorkeur in het bijzijn van andere leerlingen of een volwassene.	X	X	
Bij gym- en zwemlessen gelden de volgende afspraken: <ul style="list-style-type: none"> - vanaf groep 5 kleden jongens en meisjes zich gescheiden om; - vanaf groep 5 betreden mannelijke leerkrachten de meisjeskleedruimte c.q. doucheruimte in principe niet, behalve wanneer omstandigheden (bijv. ruzie, hulpgeroep, ordeverstoring) daartoe aanleiding geven. De kleedruimte wordt in deze situatie pas betreed, als kinderen nadat de leerkracht duidelijk hoorbaar, bijvoorbeeld door kloppen of roepen, gemeld heeft dat hij de kleedruimte gaat betreden. Hetzelfde geldt voor vrouwelijke leerkrachten als het om de kleedruimte van jongens gaat. 	X	X	
Blijf nooit alleen met één leerling achter in de kleedkamer of gymzaal;	X	X	
Bij het vermoeden van letsel (hoofd-, botbreuken, ernstige verstuikingen of kneuzingen) informeer direct een collega en ook de ouders;	X	X	X
Mannelijke en vrouwelijke leerkrachten kleden zich buiten het zicht van de kinderen gescheiden om.	X		

Schoolkamp, schoolreis en andere schoolactiviteiten, waarbij overnacht wordt:

	School	Leerling	Ouders
Tijdens het schoolkamp slapen jongens en meisjes vanaf 10 jaar in aparte ruimten. Een school mag van de regels afwijken mits: <ul style="list-style-type: none"> - De MR van de school op de hoogte is gesteld van deze afwijking. - De ouders van de betrokken kinderen worden geïnformeerd. - Hiervan melding wordt gedaan in de schoolgids. - Deze afwijking, beargumenteerd, wordt door de schooldirecteur medegedeeld aan de bestuurder. 	X	X	X
Bij het gebruik van kleed- en doucheruimten tijdens schoolreis of schoolkamp is het vermelde onder punt 2.5.4. van toepassing.	X	X	X

Personeelsleden onderling:

	School	Leerling	Ouders
Personeelsleden maken onderling gebruik van correcte aanspreekvormen en maken geen op de persoon gerichte seksistisch getinte insinuaties/toespelingen	X		

Thema 7: Diefstal, heling en vernieling

Binnen de schoolpoorten wordt geen enkele vorm van diefstal, vernieling en heling zowel door volwassenen als door kinderen getolereerd. De SPOM-medewerkers zien toe op de veiligheid op school, onder andere door:

	School	Leerling	Ouders
Bij constatering of ernstig vermoeden van diefstal, heling en vernieling de directie van de school te informeren	X	X	X
Bij constatering of ernstig vermoeden van diefstal, heling en vernieling de ouders/verzorgers van de daders en de ouders/verzorgers van het slachtoffer(s) te informeren.	X	X	X
Bij constatering of ernstig vermoeden van diefstal, heling en vernieling door personeelsleden de directie te informeren.	X		

Thema 8: Het dragen van gepaste schoolkleding

Hoe een medewerker of leerling zich kleedt is in principe een zaak van betrokkene zelf. Onderscheid in de benadering van medewerkers of leerlingen welke te maken heeft met de kleding wijzen wij af. De kledingkeuze dient echter:

	School	Leerling	Ouders
De vereiste sociale contacten goed mogelijk te maken;	X	X	X
Passend te zijn in de context van een leef/werksituatie waar personen vanuit verschillende geloofsovertuigingen samen zijn.	X	X	X
Niet te leiden tot gevaarlijke (werk)omstandigheden voor betrokkene zelf of voor anderen.	X	X	X

Daarom gelden binnen onze scholen de volgende afspraken:

	School	Leerling	Ouders
Tijdens gymlessen en andere sportactiviteiten mag geen (sport)kleding gedragen worden waaraan zich scherpe elementen bevinden (bv. riemen met gespen).	X	X	
Sieraden (armbanden, halskettingen, horloges) leveren bij bepaalde gymoefeningen gevaar op. Op verzoek van de leerkracht worden deze sieraden tijdelijk afgedaan.	X	X	
Het dragen van petten, hoofddoeken en andere hoofddeksels is tijdens gymoefeningen verboden. Het dragen van een hoofddeksel door personen met een geloofsovertuiging waarin dit gebruikelijk is, is alleen dan toegestaan wanneer het hoofddeksel géén verbinding om de hals heeft en ook geen loshangende delen heeft.		X	
Tijdens hun aanwezigheid op de school dienen de gezichten helemaal zichtbaar te zijn. Er worden dan ook geen gezicht bedekkende/-verhullende kleding/hoofddeksels gedragen.	X	X	

Thema 9: Schending van deze gedragscode

Als betrokkene bij een SPOM school kunnen we op drie verschillende manieren te maken krijgen met schending van deze gedragscode:

- A. we hebben zelf, als medewerker/ouder/leerling, in strijd met deze code gehandeld;
- B. we zijn er getuige van hoe een ander in strijd met deze code heeft gehandeld;
- C. we ervaren uit tweede hand van een voorval, waarbij deze code mogelijk geschonden is.

In alle drie de gevallen wordt er van ons verwacht dat we dit zo snel mogelijk melden. Het schema op de volgende pagina is een richtlijn voor waar welke zaken gemeld dienen te worden afhankelijk van de aard van de schending. Zowel ouders, leerlingen als medewerkers kunnen melding maken van schending van de gedragscode c.q. een klacht indienen. Bij (vermeende) schending van deze gedragscode hanteren we de volgende uitgangspunten:

	School	Leerling	Ouders
De schender van de gedragscode spreken we zo veel mogelijk direct aan op zijn/haar gedrag en geven we een mogelijkheid tot nadere toelichting/zelfcorrectie/melding van zijn/haar overtreding; een waarschuwingsgesprek, meestal voorafgaand aan het indienen van een officiële klacht, wordt schriftelijk vastgelegd en door beide partijen ondertekend;	X	X	X
SPOM medewerkers melden schendingen van de gedragscode door henzelf of anderen zo snel mogelijk aan hun directe leidinggevende en wachten niet af of er al dan niet een klacht wordt ingediend;	X		
De directeur of direct leidinggevende spreekt de schender van de gedragscode direct aan op zijn/haar gedrag en geeft mogelijkheid tot nadere toelichting van de overtreding. Iedere leidinggevende spreekt zijn medewerker aan. Dat betekent het volgende: - de voorzitter van de RvT spreekt de bestuurder aan, - de bestuurder spreekt de directeuren aan; De contactpersoon van de school meldt de schending, - de directeur spreekt alle medewerkers aan.	X		
Bij schendingen van de gedragscode kan een aantekening worden gemaakt in het personeelsdossier zulks ter beoordeling van de directeur. Zorgvuldig handelen en bescherming van alle betrokkenen betekent dat er altijd hoor en wederhoor wordt toegepast.	X		
Betrokkenen zijn: - degene(n) bij wie de gedragscode is geschonden.(kind, collega, ouder). - getuigen(ouders, kinderen, leerkrachten, hulpouders). - schender	X	X	X
De volgende gegevens worden in ieder geval genoteerd: - namen van betrokkenen; klager en aangeklaagde - datum en beschrijving van het voorval. - gemaakte afspraken ook i.v.m. terugkoppeling naar betrokkenen. - handtekening van betrokkenen	X	X	X

Als bijlage is een voorbeeldformulier toegevoegd dat als hulpmiddel gebruikt kan worden. Het voorbeeldformulier is verplicht en wordt gebruikt om uiterst zorgvuldig te werk te gaan.	X	X	X
De aantekening blijft 5 jaar in het personeelsdossier staan.	X		

Bij melding of ernstig vermoeden van seksueel misbruik door een medewerker van SPOM wordt als volgt gehandeld:

	School	Leerling	Ouders
De directeur van de school meldt het voorval onmiddellijk bij de bestuurder van SPOM.	X		
Bij de politie wordt aangifte gedaan: dit kan alleen door het bestuur, i.c. de bestuurder, gebeuren wanneer het gaat om een vermoeden van seksueel misbruik door een personeelslid (artikel 4a WPO).	X		
Het vermoeden wordt gemeld bij de vertrouwensinspecteur van het onderwijs.	X		
In andere gevallen zullen ouders/verzorgers zelf aangifte moeten doen.			X

Voor de verdere stappen die gevolgd worden als sprake is van een melding van seksueel misbruik verwijzen we naar de klachtenprocedure van SPOM.

	School	Leerling	Ouders
Bij minder ernstige/onbedoelde schendingen krijgt de schender de mogelijkheid in een open gesprek de vertrouwensrelatie met de benadeelde(n) te herstellen;	X	X	X
Ouders van betrokken leerlingen worden direct en zo volledig mogelijk geïnformeerd over voorvallen, waarbij de gedragscode is geschonden;	X	X	X
De schoolleiding en het schoolbestuur nemen gepaste maatregelen om de veiligheid van leerlingen en medewerkers optimaal te herstellen en te waarborgen; - de vertrouwenscommissie, schoolmaatschappelijk werk en andere zorginstanties kunnen worden ingeschakeld voor de opvang van betrokkenen; - na overleg met de vertrouwensinspecteur en de slachtoffers kan aangifte gedaan worden bij de politie; - overtreders kan de toegang tot de school worden ontzegd; - overtreders kunnen op non-actief worden gesteld, worden geschorst c.q. op staande voet worden ontslagen. Aan schorsing gaat een waarschuwing, c.q. een voornemen tot schorsing vooraf.	X	X	
(Formele) klachten over schending van de gedragscode kunnen conform de SPOM klachtenregeling te allen tijde door betrokkenen ingediend worden. De klachtenregeling ligt ter inzage op school en kan gedownload worden op www.spommaassenwaal.nl .	X	X	X
In geval van valse aangifte of valse beschuldiging heeft het slachtoffer recht op eerherstel en kunnen tegen de aanklager	X	X	X

gepaste stappen worden ondernomen.			
------------------------------------	--	--	--

Uitzonderingen:

Personeelsleden kunnen in bijzondere omstandigheden het binnen hun professionele verantwoordelijkheid wenselijk achten om af te wijken van onderdelen van de gedragscode. Dit mogen zij in de regel alleen doen indien zij vooraf hiervoor toestemming hebben gekregen van de schooldirecteur en de betrokken ouder(s).

Sancties voor medewerkers en leerlingen

	School	Leerling	Ouders
Medewerkers die in strijd handelen met dit protocol maken zich mogelijk schuldig aan plichtsverzuim. Alle correspondentie over dit onderwerp wordt opgenomen in het personeelsdossier.	X		
Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar medewerkers toe rechtspositionele maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing, berisping, ontslag en ontslag op staande voet.	X		
Leerlingen en / of ouders/verzorgers die in strijd met dit protocol handelen, maken zich mogelijk schuldig aan verwijtbaar gedrag. Alle correspondentie betreffende dit onderwerp wordt opgenomen in het leerlingendossier.	X	X	X
Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar leerlingen en/of ouders/verzorgers toe maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing en verwijdering van school.	X	X	X
Indien de uitlating van leerlingen en/of ouders/verzorgers en medewerkers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt, zal door Stichting SPOM aangifte bij de politie worden gedaan.	X	X	X

Deel 2. Kinderen op de hoogte brengen van de regels en afspraken

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we op de Wijzer omgaan met het bespreken en aanleren van de regels, wat de rol is van de schoolvertrouwenspersonen, hoe we de kinderen weerbaar en zich bewust willen maken van hun eigen gedrag en de invloed daarvan op de ander en tot slot hoe we de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in kaart brengen en volgen.

1. Kinderen op de hoogte brengen van de regels en afspraken:

Elk schooljaar wordt in de eerste weken van het schooljaar (de periode van de zomervakantie tot de herfstvakantie) veel aandacht besteed aan het bespreken van de schoolregels en het inoefenen van de op school gewenste omgangsnormen. Elke leerkracht bespreekt met de kinderen in de groep de kapstokregels en koppelt daar die afspraken uit de SPOM-waaijer aan die voor de eigen specifieke leeftijdsgroep van belang is. Er worden voorbeelden gegeven die voor de kinderen te begrijpen zijn en er wordt gesproken op een niveau dat voor alle kinderen van de groep te begrijpen is. De leerkracht heeft daarbij speciale aandacht voor de kinderen in de groep die de Nederlandse taal (nog) niet volledig beheersen en zijn opgegroeid in een andere cultuur. In de loop van het schooljaar worden de regels en afspraken met grote regelmaat herhaald. Daarnaast wordt steeds als zich een incident voordoet terug gegrepen naar de regels en afspraken en het belang je daaraan te houden onderstreept.

2. Kinderen kennis laten maken met de schoolvertrouwenspersonen:

Wij hebben op school twee schoolvertrouwenspersonen. Zij hebben de taak om in gesprek te gaan met kinderen die zich in welke situatie dan ook niet prettig/veilig voelen en die situatie niet willen/kunnen/durven bespreken met hun eigen leerkracht, de intern begeleider of directeur. Zij zullen het kind te woord staan en samen met het kind op zoek te gaan naar een mogelijke oplossing. Het kind bepaalt zelf met welke schoolvertrouwenspersoon het in gesprek wil gaan. Een gesprek met een schoolvertrouwenspersoon is vertrouwelijk. De ouders van het kind, de eigen leerkracht, intern begeleider en/of directeur worden pas op de hoogte gebracht nadat met het kind is overeengekomen dat dit een van de mogelijke oplossingen van de problematische situatie is. Enige uitzondering hierop is als de schoolvertrouwenspersoon het vermoeden heeft dat er sprake is van mishandeling, misbruik en/of een levensbedreigende situatie. Op dat moment wordt direct contact opgenomen met de directeur van de school.

In de tweede week van het schooljaar komen de schoolvertrouwenspersonen in alle groepen kennis maken, zichzelf voorstellen en uitleggen wat hun rol is. De namen van de schoolvertrouwenspersonen en het telefoonnummer waarop zij te bereiken zijn worden jaarlijks vermeld in het hoofdstuk 'praktische zaken' van de informatieklaapper.

Voor ouders en teamleden hebben de schoolvertrouwenspersonen dezelfde rol als voor de kinderen. Ook zij kunnen bij hen terecht als zij op school in een situatie terecht zijn gekomen waar zij geen raad mee weten.

3. Kinderen weerbaar en zelfbewust maken:

Op de Wijzer krijgen kinderen wekelijks een Rots & Water training o.l.v. een gecertificeerde Rots & Water leerkracht. De training Rots & Water staat voor meer zelfvertrouwen en zelfbeheersing, sterker in je schoenen staan. Tijdens deze lessen leren de kinderen om vanuit eigen kracht in het leven te mogen, kunnen en durven staan.

-Kinderen worden door het aanleren van vaardigheden weerbaarder en staan steviger in hun schoenen en zullen de geleerde vaardigheden gaan toepassen. Leerkrachten komen hier op terug in de dagelijkse praktijk en in iedere gymles zit een onderdeel van Rots & Water. Ouders worden regelmatig middels nieuwsbrieven op de hoogte gehouden van de inhoud van de Rots &

Watertraining. Zodat ook zij weten wat er zoals behandeld is en dit mogelijk thuis kunnen bespreken.

4. In kaart brengen en volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling:

Om de sociaal-emotionele ontwikkeling van alle kinderen goed in kaart te kunnen brengen en te kunnen volgen maken wij gebruik van het leerlingvolgsysteem Zien! en mijnrapportfolio.

We werken met mijnrapportfolio waarin de Zien! vragenlijsten letterlijk verwerkt zitten.

De leerkracht en het kind vullen deze vragenlijsten in. Tijdens de rapportfoliogesprekken komen deze vragenlijsten aan bod (zie bijlage screenshot mijnrapportfolio)

Er vinden 3x per jaar met kind, ouder en leerkracht gesprekken rondom mijnrapportfolio plaats.

En 3x per jaar vinden er gesprekken met kind en leerkracht rondom mijnrapportfolio plaats.

Naar aanleiding hiervan stellen de kinderen doelen voor de komende periode en evalueren die weer in een volgend gesprek.

De vragen bestrijken de volgende aandachtsgebieden: betrokkenheid, welbevinden, sociaal initiatief, sociale flexibiliteit, sociale autonomie, impulsbeheersing en inlevingsvermogen. De eerste twee aandachtsgebieden (betrokkenheid en welbevinden) hebben een belangrijke signaalfunctie voor het zetten van verder stappen.

Deel 3. Pestbeleid van de Wijzer

Dit pestbeleid gaat nadrukkelijk in op de aanpak van pesten. Wij vinden deze negatieve vorm van gedrag en de aanpak die de school in samenspraak met de ouders daarbij hanteert zo belangrijk dat wij dit hebben vastgelegd in een apart pestbeleid.

De volgende onderdelen worden daarbij apart uitgewerkt:

Wat verstaan wij onder pesten

De betrokken partijen

Plan van aanpak van pesten op onze school

Praktische adviezen en richtlijnen m.b.t. de communicatie

De gespreksvormen die wij daarbij hanteren.

1. Wat is pesten?

Een leerling wordt gepest als hij of zij herhaaldelijk en voor een langere periode wordt blootgesteld aan negatieve acties verricht door één of meerdere medeleerlingen (Olweus, 2001).

Een negatieve actie houdt in dat één of meerdere leerlingen bewust een ander leerling pijn doen, fysiek, met woorden of op andere manieren.

Om te kunnen spreken van pesten moet er sprake zijn van een ongelijke machtsverhouding tussen leerlingen, in fysiek of psychologisch opzicht.

Bij pesten is er sprake van:

1. Agressief of "gemeen" gedrag
2. Het komt herhaaldelijk voor en gedurende een langere periode
3. Het gebeurt binnen een interpersoonlijke relatie die zich kenmerkt door een onevenwichtigheid van macht en kracht.

Wat is het verschil tussen pesten en plagen?

Plagen is onschuldig, pesten is gemeen. Het is plagen als kinderen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een volgende keer is het de ander. De geplaagde kan zichzelf verdedigen. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend.

Pesten is wel bedreigend. Het gebeurt niet zomaar een keer, soms iedere dag weer, soms wel een jaar of langer. Iemand die gepest wordt kan zich daar niet of nauwelijks tegen verdedigen. Bij pesten zijn bepaalde kinderen continu het slachtoffer. Hoe ze zich ook gedragen, wat ze ook doen, de pesters vinden altijd wel weer een aanleiding om hen te pesten.

Vormen van pesten:

Direct pesten: openlijke aanvallen op de gepeste (vernederen, schelden, dreigen, belachelijk maken, schoppen, slaan, duwen, opjagen, opsluiten, vernielen spullen, afpersen, etc.).

Indirect pesten: sociale isolatie van gepeste (het verspreiden van geruchten en leugens, negeren, buitensluiten, etc.).

Digitaal pesten: iemand een gemene email of sms sturen, uitschelden, belachelijk maken of bedreigen per e-mail, op MSN, Hyves, Facebook ed.

Feiten en cijfers over pesten:

- 1 op de 5 leerlingen wordt gepest
- De jongere en fysiek zwakkere leerlingen worden het meest gepest
- In lagere klassen wordt meer fysiek geweld gebruikt
- Pesten gebeurt het meest door oudere leerlingen
- De trend is dat jongens meer gepest worden dan meisjes
- Meisjes krijgen meer te maken met subtiele vormen van pesten
- Het zijn grotendeels jongens die verantwoordelijk zijn voor het pesten van meisjes
- Meer jongens dan meisjes vertonen pestgedrag
- Jongens zijn vaker slachtoffer van openlijk pesten

Waar wordt het meest gepest?

- De school is zonder twijfel de plek waar het meest gepest wordt
- Pesten komt niet hoofdzakelijk voor in grote steden
- De omvang van de klas is een te verwaarlozen factor als het gaat om de frequentie of de mate van pesten
- Hoe kleiner het aantal leerkrachten dat toezicht houdt tijdens de pauzes, hoe meer er gepest wordt
- De houding van de leerkrachten tegenover pesten en hun gedrag in pestsituaties, is van groot belang voor de grootte van de pestproblemen op school en in de klas

Digitaal pesten:

Internet, msn, chatboxen en sms zijn communicatiemiddelen die inmiddels nauwelijks meer weg te denken zijn uit de leefwereld van kinderen. Over het algemeen hebben kinderen hier veel leuke ervaringen mee maar soms gaat het fout. Chatboxen, msn en sms kunnen een bron van pesterijen zijn. Deze vorm van pesten wordt ook wel digitaal pesten of online pesten genoemd.

De gevolgen van systematisch anoniem pesten via internet zijn voor het slachtoffer vaak ernstiger dan volwassenen vermoeden. Pesten via het internet is doorgaans veel harder dan pesten in het gewone leven, omdat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven. Daardoor weet je niet wie het doet (het kan iedereen zijn) en dat versterkt je gevoel van onveiligheid enorm. Het gepest kind kan zich ook niet verweren tegen de dader en gaat iedereen verdenken. Een ander kenmerk dat digitaal pesten zo bedreigend maakt, is dat het de veilige omgeving van de van de eigen privé-sfeer binnendringt.

Onder digitaal pesten wordt verstaan:

- Iemand een gemene email of sms sturen.
- Iemand uitschelden of belachelijk maken per e-mail, op MSN, in een chatbox of per sms.
- Iemand (anoniem) een dreigmail of dreig-sms sturen.
- Het online bestellen van producten voor iemand anders.
- Foto's van iemand anders op internet zetten.
- Een msn-bom versturen. (Het versturen van ontzettend veel berichten tegelijk aan één persoon. Hierdoor kunnen bij die persoon programma's op de computer vastlopen en is hij of zij heel lang bezig om alle berichtjes te verwijderen.)
- Iemand opzettelijk een virus versturen.

- Gehackt worden. (Een hacker kan bijvoorbeeld de computer onbruikbaar maken of aan privé informatie komen.)

Reageren op pesterijen via internet verschilt niet wezenlijk van datgene wat je doet om pesten in het echte leven aan te pakken: ouders en leerkrachten moeten optreden tegen de daders, praten met alle betrokkenen, en kinderen beschermen om ze weerbaar te maken.

En verder...

- Leerlingen die in een bepaalde periode gepest worden, worden een aantal jaren later vaak nog steeds gepest
- Leerlingen die agressief zijn naar hun medeleerlingen in een bepaalde periode, zijn vaak velen jaren later nog steeds agressief
- Een pester of een slachtoffer is iemand voor een langere tijd, meestal voor meerdere jaren
- Het feit dat iemand pester is of slachtoffer valt niet te verklaren door slechte socio-economische omstandigheden van de familie

Waarom pester of slachtoffer?

- Het gedrag van de agressieve jongens is niet te verklaren door slechte cijfers of falen op school
- Slachtoffers van pesten hebben niet meer fysieke bijzonderheden dan andere leerlingen
- Fysieke bijzonderheden zijn niet de oorzaak van het pesten
- Fysieke kracht verhoogt de populariteit van een jongen en verlaagt daarmee de kans op gepest worden

Mogelijke oorzaken van pesten:

De situatie op school:

Kinderen moeten zich veilig voelen op school. De leerkracht heeft hierin een belangrijke taak. Indien de leerkracht geen duidelijke grenzen aan geeft krijgt pestgedrag de ruimte. Indien de school niet voldoende toezicht houdt op de leerlingen, kan zij het pestgedrag niet signaleren en kunnen pesters gewoon hun gang gaan.

Eigenschappen van het kind:

Kenmerken die vaak bij de pester voorkomen zijn: vaak groot en sterk, agressief, impulsief, wil de baas zijn, kan niet goed samenwerken, kan zich niet goed inleven in de ander, kan moeilijke situaties slecht aan.

De thuissituatie:

Ieder kind heeft behoefte aan warmte en begrip. Dit is niet voor iedere ouder vanzelfsprekend of gemakkelijk te realiseren. Indien ouders weinig interesse hebben voor hun kinderen of agressief gedrag vertonen dan kan dit het pestgedrag van hun kind uitlokken.

2. De betrokken partijen bij pesten.

Bij pesten spelen vijf partijen een rol:

- Het slachtoffer (het kind dat gepest wordt)
- De pester
- De meelopers en de zwijgende groep andere kinderen
- De leerkrachten
- De ouders/verzorgers

Het slachtoffer:

Sommige kinderen hebben meer kans om gepest te worden dan anderen. Dit kan met uiterlijk of gedrag te maken hebben. Ergens van afwijken – een onuitgesproken groepsnorm- lokt vaak pesten uit. Dit zgn. anders zijn is vaak de aanleiding tot gepest worden. De oorzaak van het slachtoffer worden ligt vaak in het (gebrek aan) sociale vaardigheden van het slachtoffer. Ze slagen er niet in om op een “juiste” manier om te gaan met plagerijtjes waar ze mee te maken krijgen. Ze hebben er moeite mee zich te verdedigen. Ze zijn minder weerbaar. Meestal voelen ze zich toch al angstiger en onzekerder dan de gemiddelde leerling. Dit zal het pesten alleen maar versterken.

Een ander fenomeen dat bij gepeste kinderen veel overheerst, is hun schuldgevoel. Zij schamen zich ervoor dat ze niet populair zijn. Gepeste kinderen voelen zich falen en houden dat liever voor zichzelf. Ook zijn ze bang dat bij het aanklaarten van gepest gedrag, dit later alleen nog maar versterkt terug zal komen.

Veranderingen in gedrag of signalen die een gepest kind af kan geven:

- Wil niet meer naar school
- Wil niets meer over school vertellen
- Neemt geen andere kinderen mee naar huis en/of wordt niet meer door anderen gevraagd
- Haalt op school slechtere resultaten
- Is vaak dingen kwijt of komt met kapotte spullen thuis
- Klaagt regelmatig over hoofdpijn of buikpijn
- Speelt niet graag meer buiten
- Heeft ineens blauwe plekken of schrammen
- Krijgt geen uitnodigingen meer voor verjaardagen
- Wil de verjaardag niet vieren
- Slaapt slecht of heeft nachtmerries
- Wil niet meer naar sportclubs of iets dergelijks

De pesters:

De meeste kinderen die pesten weten eigenlijk niet precies waar ze mee bezig zijn. Zij komen vaak over als de sterksten van de groep. Ze kunnen hun agressiviteit minder goed beheersen en reageren sneller met geweld dan andere kinderen. Deze houding nemen ze ook ten aanzien van volwassenen aan. Ze proberen door stoer en populair gedrag zich te manifesteren en zoeken daarom een slachtoffer uit. Meestal krijgen ze daarbij een aantal meelopers op hun hand. De pester denkt vaak irrealistisch over het slachtoffer. (b.v. het is een stommeling die er zelf om vroeg). De pester ziet het slachtoffer als minderwaardig, als iemand waar je alles mee uit kunt halen. De pester heeft weinig inlevingsvermogen en kent bijna geen schuldgevoel. Hij/zij heeft moeite om gevoelens van frustratie, onmacht en andere ervaringen onder woorden te brengen. Het kan ook zijn dat de pester binnen een andere context zelf slachtoffer is geweest van pestgedrag.

Signalen die een pester af kan geven:

- Opvallend stoer gedrag
- Uitdagend gedrag
- Populair willen zijn
- Tegendraads en opstandig gedrag
- Treedt steeds binnen een vast groepje op
- Vertelt zelden wat hij doet en waar hij is
- Roddelt vaak over andere kinderen
- Vertoont agressief gedrag t.o.v. kinderen en/of volwassenen

De meelopers en de zwijgende groep andere kinderen:

Het merkwaardige van pesten is dat de meeste kinderen er weet van hebben, lang voordat het vermoeden bij de volwassenen groeit. Dat zegt veel over hoe pesten werkt.

Een aantal kinderen zal *meelopen* met de pester. De pester ontleent zijn macht en aanzien aan hen. Deze meelopers zijn soms bang om ook slachtoffer te worden of ze vinden het stoere gedrag van de pester wel interessant. Soms hopen ze door hun steun aan de pester zelf in aanzien te stijgen. Doordat ze in een groepje opereren voelen ze zich minder verantwoordelijk voor wat er gebeurt.

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij het pesten. Sommigen van hen *kijken alleen toe*. Ook al vinden ze het vervelend dat er gepest wordt, toch kunnen of willen ze niet opkomen voor het gepeste kind. Vaak durven ze niets te ondernemen omdat ze dan het risico nemen zelf slachtoffer te worden.

De leerkrachten:

De leerkrachten dienen ervoor te zorgen dat kinderen zich op school veilig voelen. Bij pestgedrag moet er dus worden ingegrepen. Kinderen die zich onveilig voelen hebben recht op bescherming.

Ook pestende kinderen hebben recht op hulp. Ze hebben ondersteuning in hun sociale vaardigheden nodig.

De leerkracht neemt duidelijk stelling tegen pesten.

De school zelf zal met een anti-pestbeleid moeten werken, waarin duidelijk beschreven staat hoe de school met pesten omgaat. Duidelijke afspraken en afstemming tussen leerkrachten zijn daarbij van wezenlijk belang. Hierbij is de onderlinge communicatie belangrijk.

De aanpak van het pesten op onze school wordt in hoofdstuk 3 beschreven.

De ouders:

In een school met een open klimaat is het vanzelfsprekend dat ouders geïnformeerd worden over hoe hun kind zich op school gedraagt.

We hebben met twee verschillende groepen ouders te maken: die van de gepeste kinderen en die van de pesters. Voor de leerkracht hebben we enkele richtlijnen vastgelegd die zij volgen bij het contact opnemen met de ouders van zowel pesters als gepesten.

Doordat er soms verschil in inzicht tussen de analyse van de leerkracht en de ervaringen van de ouders is, dient de leerkracht het probleem uitvoerig en helder te omschrijven.

Voor ouders van pesters is het belangrijk dat ze eerst met hun kind in gesprek gaan. Hierbij moeten ze - net als school - duidelijke grenzen van wel of niet aanvaardbaar gedrag stellen. Ouders van gepeste kinderen zijn soms terughoudend in een openlijke aanpak van het probleem. Zij zijn bang dat het probleem hierdoor zal verergeren. De leerkracht kan samen met de ouder het pestprobleem analyseren; waar liggen mogelijke oorzaken. Samen kunnen ze dan

een plan opstellen hoe ze het kind kunnen ondersteunen. Het volgen van een sociale vaardigheidstraining kan daarbij aan de orde komen om het zelfvertrouwen te vergroten.

3. Plan van aanpak van pesten op onze school

Er kan pas sprake zijn van inwerking treden van deze aanpak als er melding gemaakt wordt van pestgedrag of als dit door de school designaleerd wordt.

Daarom is het belangrijk dat kinderen en/of ouders pestgedrag aan de groepsleerkracht of aan de schoolcontactpersonen doorgeven. Ook als ze er zelf niet bij betrokken zijn.

Bij de aanpak van pesten richten we op drie niveaus:

Het individuele niveau

Het groepsniveau

Het schoolniveau

Op individueel niveau:

Normaal gesproken krijgt de leerkracht als eerste met de afwikkeling van pestgedrag te maken.

Daarom vormt deze ook de centrale figuur in de bestrijding ervan.

Gesprekken:

Bij ingrijpen in pestgedrag worden veel gesprekken gevoerd. De uitwerking van deze gesprekken bevinden zich in hoofdstuk 5.

Hierbij krijgen we te maken met een viertal soorten gesprekken:

1. *incidentgesprekken*: deze voeren we bij direct ingrijpen op het moment van pesten om dat onmiddellijk te doen stoppen.
2. *herstelgesprekken*: deze voeren we na het incident met de pester met als doel de afspraken vanuit het gedragsprotocol na te laten komen.
3. *ondersteunende gesprekken*: deze gesprekken voert de groepsleerkracht met kinderen nadat ze gepest werden of bij vermoeden van pesten
4. *begeleidende gesprekken*: deze voert de groepsleerkracht met kinderen – zowel pester als gepeste – om hen inzicht te geven in hun sociale functioneren

Bij het voeren van deze gesprekken is het een verschil of het gesprek met een pester of een gepeste is.

Criteria die wij hanteren voor de oplossing van het pestgedrag:

1. na de oplossing moeten beide partijen zich veilig voelen
2. de oplossing moet fair zijn (beide partijen moeten zich er goed bij voelen)
3. de oplossing moet effectief zijn (er moet sprake zijn van oplossend gedrag)
4. er wordt een vervolgspraak gemaakt om te kijken hoe het verlopen is

Enkele oplossingen die in aanmerking kunnen komen:

- de pester maakt het goed in de vorm van een excuus (we letten op het effect)
- de pester krijgt een passende straf
- de pester tekent een "herstelcontract" met de school waarbij hij nogmaals kennis neemt van de gedragscode. Dit om het gedrag blijvend te corrigeren
- in overleg met de ouders wordt een sociale vaardigheidstraining aan de pester of aan de gepeste aangeraden

Aanpak op individueel niveau:

De leerkracht gaat bij individuele pestgevallen als volgt te werk:

1. we grijpen direct in bij constatering van pestgedrag

2. afhankelijk van tijd en plaats neemt de leerkracht een (tijdelijke) maatregel ter oplossing
3. de leerkracht geeft het incident – indien van toepassing – direct door aan andere leerkracht(en)
4. de groepsleerkracht neemt – als het meer dan één incident is – het traject over in de vorm van een herstelgesprek
5. afhankelijk van de noodzaak zal de leerkracht ondersteunende en begeleidende gesprekken voeren. Hierbij kan de leerkracht de ouders/verzorgers uitnodigen
6. bij ernstig pestgedrag worden de ouders van de gepeste altijd ingeschakeld
7. bij herhaald, hardnekkig of agressief pestgedrag worden de ouders van de pester uitgenodigd voor een gesprek

Op groepsniveau

Het is van wezenlijk belang dat de sfeer in de groep optimaal is.

De leerkrachten doen dan ook hun uiterste best om in geval van pestgedrag de sfeer zodanig te verbeteren dat kinderen zich er thuis, gewenst en veilig voelen.

De volgende uitgangspunten hanteren wij daarbij:

- het kind moet zich op zijn gemak voelen
- het kind moet het gevoel hebben erbij te horen
- het kind moet zichzelf kunnen zijn
- er wordt in een prettige sfeer met elkaar omgegaan
- men toont belangstelling voor elkaar
- kinderen kunnen prettig samenwerken
- kinderen mogen fouten maken
- kinderen moeten met elkaar kunnen lachen
- kinderen moeten leren dat iedereen verschillend is en dat accepteren
- kinderen moeten leren voor elkaar op te komen

De leerkracht geeft ook aan hoe hij/zij binnen de groep tegenover pesten staat en wat de maatregelen zijn.

Wij hanteren binnen het groepsverband de volgende voorwaarde scheppende maatregelen:

- De leerkracht werkt aan een positieve groepsvorming door
 - respect te tonen voor elkaars mogelijkheden en beperkingen
 - samen te werken en elkaar te helpen
 - niemand buiten te sluiten
 - ruzies uit te praten
- vanaf groep 3 maakt de leerkracht duidelijke (positief geformuleerde) klassenregels waar geen misverstand over kan ontstaan (door kinderen en leerkracht samen opgesteld)
- de leerkracht hangt de klassenregels duidelijk zichtbaar op in de klas
- de leerkracht legt de kinderen uit wat pesten is
- de leerkracht zal duidelijk maken dat het melden van pesten “geen klikken” is
- de leerkracht geeft aan dat hij/zij meldingen serieus zal nemen
- de leerkracht beloont gewenst gedrag
- de leerkracht bestraft agressief- en pestgedrag
- de leerkracht zal de groep zodanig mobiliseren, dat zij stelling neemt tegen het pesten en zal samen het pesten laten oplossen als hun eigen groepsverantwoordelijkheid
- de leerkracht zal de ouders betrekken bij de pestproblemen b.v. tijdens ouderavond of individuele oudergesprekken

Tijdens de groepsbesprekingen twee keer per jaar met de ib-er worden de (potentiële) pesters en de kwetsbare kinderen nadrukkelijk besproken.

Op schoolniveau

Dit gedragsprotocol en pestbeleid hebben als doel om onder andere pesten tegen te gaan.

Verder ondernemen we zo veel mogelijk preventieve acties.

Preventieve acties

Signalering risicoleerlingen

In de groepen 5, 6, 7 en 8 vullen de leerlingen ook 2x per jaar in parnassys drie Zien-vragenlijsten sociale veiligheid, veiligheidsbeleving en leer- en leefklimaat in. Dit leerlingvolgsysteem signaleert voor de groepsleerkracht op individuele sociaal emotionele problemen. Ook krijgt de leerkracht zo signalen op groepsniveau. Opvallende signalen worden met de intern begeleider besproken.

Signalering van sociaal emotionele problemen worden in het digitale leerlingendossier opgenomen. Ten aanzien van steeds terugkerend wangedrag van een leerling maakt de leerkracht hiervan een verslag. Dit verslag wordt bewaard in het digitale leerlingendossier. Hierin neemt de school ook op welke stappen er zijn ondernomen om dit ongewenst gedrag te voorkomen en welke afspraken er zijn gemaakt.

Voorkomen van pesten op onbewaakte momenten

Pesten komt vooral voor op momenten dat de klas/groep ontsnapt aan toezicht van volwassenen: tijdens de speeltijd, in de kleedkamers van het zwembad. Het gebeurt vaak op de zogeheten onbewaakte of minder bewaakte ogenblikken. Op school proberen wij te voorkomen dat er op bepaalde momenten gepest wordt door het op het volgende te letten:

- *Voldoende efficiënt toezicht*
Toezicht van een volwassene op de speelplaats, tijdens de gymlessen, het overblijven, de uitstapjes etc. We zijn dit jaar ook gestart om naast de reguliere pauze en voor aanvang van de school ook aan het eind te gaan surveilleren.
- *Invulling van speeltijden en middagpauzes*
Met de leerlingen kan worden besproken hoe de speeltijden en middagpauzes zinvol kunnen worden ingevuld. Bijvoorbeeld met hobby's en sport.
- *Voldoende speelmogelijkheden op de speelplaats*
Hoe drukker een speelplaats, hoe groter de kans is op pestgedrag. Daarom zijn de pauzes van de middenbouw en de bovenbouw gesplitst.
Ook als er onvoldoende speeltoestellen en speelplaatsen zijn, kunnen kinderen zich gaan vervelen en is de kans op pesten ook groter. Daarom hebben wij sinds vorig jaar de spelkist geïntroduceerd. Kinderen vervelen zich dan niet tijdens de pauzes. Ook willen wij de speelplaats een gezelliger aanzien geven.

Aanpak van pestgedrag op de speelplaats

Bij constatering van pestgedrag:

- De leerkracht zal door middel van een conflictgesprek het gedrag zo snel mogelijk doen ophouden.
- Als het niet snel duidelijk is wat er aan de hand is zal de leerkracht beide partijen scheiden
- De leerkracht geeft het geconstateerde gedrag aan de groepsleerkracht door.

Aanpak van pestgedrag op weg van en naar school

Wij vinden dat kinderen veilig naar school moeten kunnen komen en veilig weer naar huis kunnen gaan. Als een kind op weg van of naar school gepest wordt, dan zal de school de pester hierover aanspreken en duidelijk maken dat dit tot het terrein van de school behoort.

Bij herhaling of niet ophouden van dit pestgedrag neemt de school de volgende maatregelen:

- We stellen de ouder van de pester van zijn/haar gedrag op de hoogte
- De school zal de pester na laten blijven zodat de gepeste op een redelijke manier naar huis kan gaan. Dit gebeurt tot de pester aangeeft met zijn pestgedrag te zullen stoppen

- Bij herhaling zal er een gesprek plaats vinden met de ouders/verzorgers van de pester

Klachtenregeling

De school heeft een klachtenregeling waar uitgebreid in staat beschreven hoe ouders/verzorgers met een klacht van intimidatie kunnen handelen.

5. Praktische adviezen en richtlijnen met betrekking tot de communicatie tussen ouders en leerkrachten.

Leerkracht richting ouders

Benaderen van de ouders door de leerkracht.

Samenwerking tussen ouders en school is belangrijk om een compleet beeld van het kind te krijgen. Ouders kunnen belangrijke informatie geven over het gedrag van het kind thuis en de thuissituatie. De leerkracht kan ouders informeren over de situatie op school.

Samenwerking leidt tot minder frustratie bij de ouder. Een ouder kan het gevoel hebben niets aan de situatie te kunnen doen. Wanneer ouders betrokken worden bij een plan van aanpak zullen zij meer het gevoel hebben serieus genomen te worden.

Richtlijnen voor de leerkracht die contact opneemt met ouders van de pesters.

Indien de leerkracht deze ouders benadert, moet hij/zij er rekening mee houden dat deze ouders niet blij zijn met de boodschap. Ze kunnen een verdedigende houding aannemen of boos worden. Het heeft geen zin om over een schuldvraag te discussiëren.

Houd drie dingen in gedachten tijdens het gesprek:

- pesten wordt op school niet getolereerd
- geef duidelijk de gevolgen van pesten aan
- probeer zo weinig mogelijk over het pestgedrag te discussiëren (excuses, goedpraten)

Als ouders ontvankelijk zijn voor raad kun je de volgende tips geven:

- probeer als ouder achter de gevoelens, motivatie of behoeften van de pester te komen
- stel duidelijk grenzen: het is niet oké dat je ...
- bespreek als ouder met het kind hoe het wel kan reageren om zijn gevoelens kenbaar te maken

Richtlijnen voor de leerkracht indien de ouder van het slachtoffer contact opneemt.

De ouders kunnen boos of verontwaardigd zijn dat hun kind het slachtoffer is geworden van pestgedrag. De school biedt in hun ogen te weinig veiligheid of bescherming.

Richtlijnen bij het eerste gesprek:

- besef dat de ouders wanhopig zijn
- blij kalm, ook al beschuldigt de ouder de school of de leerkracht
- maak duidelijk dat je de ernst van het probleem inziet en alles in het werk zult stellen om het pesten tegen te gaan
- probeer de informatie van de ouder helder te krijgen
- maak duidelijk dat je tijd nodig hebt om het probleem nader te onderzoeken, maar beloof dat je snel weer contact op zult nemen
- geef uitleg over het pestbeleid
- luister naar ideeën m.b.t. een plan van aanpak van de ouders; probeer er een gezamenlijk plan van te maken
- probeer niet in discussie te gaan
- maak meteen een nieuwe afspraak als je het probleem nader verkend hebt

Ouders richting leerkracht/school

Praktische adviezen voor de ouders.

- zorg voor een goede samenwerking met school
- probeer achter de oorzaak van het probleem te komen
- besteed aandacht aan het kind en blijf in gesprek
- neem het probleem serieus (zowel als je kind gepest wordt of als het zelf pest)
- ga niet meteen in de verdediging (zoiets doet mijn kind niet)
- maak met het kind regels waaraan jullie je houden
- beloon het kind bij goed gedrag
- geef zelf het goede voorbeeld
- leer het kind voor zichzelf en anderen op te komen
- geeft extra positieve aandacht
- stimuleer je kind in buitenschoolse activiteiten maar let wel op dat het geen extra pestplek wordt

5. Verschillende vormen van gesprekken

De verschillende vormen van gesprekken die we als school bij pestgedrag hanteren zijn onderstaande. Daarbij is het een wezenlijk verschil of het een gesprek met de pester of gepeste is.

Incidentgesprekken:

Deze voeren we als je direct ingrijpt op het moment van pesten om dat onmiddellijk te doen stoppen. Uitgangspunt hierbij is het incident (pesten) onmiddellijk te laten stoppen:

- geen discussie om toeloop te vermijden
- de leerkracht neemt een momentbeslissing
- de leerkracht laat zich naar beide kanten niet negatief uit over personen maar keurt pestgedrag wel af
- gepeste wordt –eventueel met vriend(in) – apart gehouden
- de leerkracht laat de pester aangeven welke volgende stap ter oplossing is
- bij lln van een andere lkr wordt dit direct doorgegeven
- als de groepsleerkracht niet aanwezig is dan wordt dit schriftelijk doorgegeven via logboek of klassenschrift
- leerkrachten spreken samen de afwikkeling van het incident af om tegen elkaar uitspelen te voorkomen
- de groepsleerkracht voert zo snel mogelijk een zgn. herstelgesprek

Herstelgesprekken:

Deze voeren we na het incident met de pester met als doel de afspraken vanuit het pestprotocol na te laten komen. Uitgangspunt hierbij is:

- de eigen groepsleerkracht voert in principe deze gesprekken
- de groepsleerkracht wil in ieder geval vernemen wat er gebeurd is
- als er meer leerlingen bij betrokken zijn, dan worden indien nodig, afzonderlijke gesprekken gevoerd om de rol van elk kind afzonderlijk te bepalen
- de groepsleerkracht zal de kinderen in principe eerst zelf de oplossing laten zoeken
- de groepsleerkracht zal duidelijk maken hoe we als school tegenover pesten staan; nl. dat we dit niet tolereren
- de groepsleerkracht zal aangeven wat de maatregel is; afhankelijk van de rol in het pestgebeuren
- de groepsleerkracht zal bij schade bepalen hoe deze hersteld moet worden
- de groepsleerkracht zal bespreken of er eventueel ouders ingeschakeld zullen worden

Ondersteunende gesprekken:

Deze voert de leerkracht met een kind nadat ze gepest werden of bij vermoeden van pesten.

De leerkracht zal:

- zich goed in een gesprek moeten inleven
- grote luisterbereidheid moeten tonen
- proberen signalen op te vangen
- proberen zicht te krijgen in de problematiek
- geen geheimhouding beloven
- een aanzet geven tot een oplossing

Begeleidende gesprekken:

Deze voert de groepsleerkracht met de kinderen zowel de pester als gepeste. Deze gesprekken voert de leerkracht een aantal keren na elkaar.

Het doel van deze gesprekken is:

- kinderen inzicht geven/leren krijgen in hun sociaal functioneren
- het vinden van werkbare alternatieven voor hun manier van omgaan